ИНОЙ ВЗГЛЯД

В субботней передаче по «КТК» «Другие новости» с большим сарказмом осветили тему многожёнства. Показали сюжет о том, как женщина, родившая дочь и после этого оказавшаяся бесплодной, привела сама молодую жену для своего мужа, чтобы тот мог продолжить род. Дожив до глубокой старости, муж умер, а две жены в мире и согласии с детьми живут до сих пор. В данном случае, на мой взгляд, решение женщины было мудрым, поскольку ***она не дала угаснуть роду своего мужа.*** В наше время вопрос о многожёнстве неоднократно поднимается депутатами, СМИ и т.д. и первая реакция в обществе, в основном, отрицательная, этот вопрос у обывателей вызывает усмешку. А если посмотреть с другой стороны?! Казахстану отводят 9-ое место в Мире по занимаемой ею территории, а численность населения порядка 16-ти миллионов человек. Для сравнения число жителей г. Москвы 15 миллионов. Это притом, что наша республика многонациональная, а это значит, что численность казахов намного меньше. Джуты, набеги джунгар, голодомор, ядерные испытания – все это сказалось на нашем народе и явилось причиной её малочисленности.

Многоженство для наших предков, ведущих суровый кочевой образ жизни, с сопутствующей ей большой смертностью, было единственным способом выжить и не исчезнуть как нация. В наше время, согласно статистике, 300 тысяч одиноких женщин в возрасте от 25-ти лет и старше, а если учесть и тех, кому около 25, то число их значительно возрастает. В числе невостребованных женщин много красивых, образованных, успешных. В силу разных причин они не устроили свою личную жизнь, кто-то за незавидной внешностью претендента не усмотрел потенциального мужа, кто-то погнался за карьерой, славой, другие подались в науку. Причины разные, а юность ушла, старость не за горами и впереди одинокая жизнь в холодных, пустых стенах. ***А ведь многие из них являются носителями хороших генов и могли бы качественно улучшить генофонд нашей нации.*** Необходимо помнить, что человеческие ресурсы, пожалуй, важнее всех остальных богатств страны. Что нужно предпринять в данном случае?!

В вопросе о многоженстве необходимо, прежде всего, обеспечить вторым, третьим и т.д. женам официальный статус, чтобы со стороны общественности не было пересудов, осуждения. Также необходимо избавить рожденных ими детей от клейма незаконнорожденных, сделать всё необходимое, чтобы эти дети знали, что у них есть отец и мать. Моральная сторона в данном аспекте главная, учитывая наш менталитет. Но и не нужно забывать о материальном. Многих мужчин от вступления в брак останавливает, прежде всего, отсутствие денежных средств. Поэтому женщинам, идущим на роли вторых, третьих жен нужно это понимать и быть готовыми взять часть ноши по воспитанию детей и прочее на себя.

Мужчины же должны в полной мере нести ответственность за детей и их матерей. Конечно, в наше время, когда очень высок процент разводов, сложно строить человеческие отношения. Но нужно помнить, что во главу угла необходимо поставить интересы детей и их будущее, а всё остальное подчинить этой цели.

Данный вопрос требует тщательного изучения со стороны демографов, социологов, политиков и других лиц. На основе полученных анализов все структуры, а именно, Мажилис и Сенат Парламента РК, министерства здравоохранения, образования, финансов и прочие должны сделать всё необходимое для защиты материнства и детства. ***Помня о том, что ВЫСШЕЕ ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ЖЕНЩИНЫ БЫТЬ МАТЕРЬЮ, никто не в праве лишать её этого!***

В связи, с чем в вопрос о многоженстве необходимо подвести законодательную базу с учетом особенностей нашего времени. А эпизод, показанной по «КТК», лишь подтверждает то, что это возможно. И такой жизненный путь не лишён здравого смысла, поскольку его конечная цель – продолжение человеческого рода.

САДУОВ Назымбек Гайсиевич

Болмасаңда ұқсап бақ...

ҚҚЖУ проректоры, Қажығұлов Аспан Қайыртайұлы ұйымдастырған ***ҚАЗАҚСТАН ТӘУЕЛСІЗДІГІНЕ 20 ЖЫЛ*** толуына байланысты, ***«Өз еркіңді бағындыр!»*** атты ұстаздардың өзді ара сайысы мәреге жетуі сол ақ екен, ТЭК директоры, техника ғылымының кандидаты, и.о.доцент, *ҚАСҚАТАЕВ Жанат Алданышұлы* дереу «Кіші футбол» ойынынан, тәлімгер аралық сайыс өткізді. Колледж ішінен 12 топ ұйымдастырылып, өзіміздің спорт-сауықтыру кешенінде сап түзеген тәлімгерлерге, Қасқатаев Ж.А. былай: *-«Бұл жарыстың маңызы өте зор, ол* ***Қазақстан Тәуелсіздігіне 20 жыл толу мерекесі.*** *Осы сапта тұрған тәлімгерлердің де жасы жиырмада, яғни 1991 жылы туылғандар, сондықтан Ел де, Ерлер, өздерің де тең құрбы тетелессіздер. Спорт – денсаулық кепілі! Осы жарыс барлығымызға сын, Қазақстанның өркендеп өсуіне күш-жігерді аямай салыңыздар. Тек ғана АЛҒА, БИІККЕ, ШАПШАҢ болған жеңіске жетері хақ!»* деп, салтанатты түрде ашылуын жариялады. Уралап, ұрандатқан тәлімгерлердің 12 тобы өзіндік карсыластарымен кездесуі басталып кетті. Қатарынан 24-ті, 25-сі, 26-сы күндері жұбын үзбестен ұстаздардан, тәлімгерлерден төрешілер тағайындалып, осы жарыстың мәресіне жетті-ау. Жүлдегерлер былай:

I орынға «АТУ» 2-1 тобы шықты, мүшесі: *Рахманберді Рамазан, Қаржаспеков Әсет, Серғазин Ислам, Жылқыбай Нұргелді, Оралхан Аян.*

II орынды «ОПУ» 1-3 тобы алды, мүшесі: *Ахметов Марлен, Задабек Ұлықбек, Медетбеков Әбілхайыр, Қарсыбеков Абай, Бейсетай Дәулеткелді.*

III орын «ПС» 2-3 тобына бұйырды, мүшесі: *Нужақыпов Біржан, Исимов Данияр, Тоқтар Жарас, Мейрамханұлы Қонысбек, Келімбердиев Қазбек.*

Төрешілердің үйғаруымен, *үздік шабуылшы:* ***Рахманберді Рамазан,*** *үздік қорғаушы:* ***Қаржаспеков Әсет,*** *шапшаң ойыншы:* ***Қарсыбеков Абай,*** *әділ төреші:* ***Несіпбеков Қуаныш*** деп, танылғанын айта кету жөн.

Бас төреші, ҚҚЖУ және ТЭК-дін құрама тобын жинақтаушы, бас жаттықтырушы, Тойшыбеков Нұртаза мырза өз еңбегінің жемісін көріп, ішкі пірімен қуанышқа бөленгені рас. Ол спорттық нәтижеге риза және әр ұстаздың бойына біткен бір керемет қасиет.

Біздің ішімізде де: ***«Ата жолын, ізгілік ісін, бура өтсе тайлақ ізін басқан»*** түлектер өсіп келеді деген сөзге демеу бар. Бұл жарыстың маңызы туған Еліміз Қазақстанның гүлденуіне, өсіп-өнуіне, өркениетті әлем елдерінің қатарында тұруға, өз үлесін қосары анық.

Жарыстың жауапты хатшысы, Венерям МАНАПОВА.

Әке туралы ой

Әке деген отбасының тірегі
Әке ғой әр отбасына керегі
Сондықтан әке сөзі кең ұғым
Кір шалмасын әкелердің жүрегі.

Әкесі бар бала қандай бақытты
Әкелерді барша әлемге танытты
Әкесінен айырылған балалар
Жетім болып, әкені аңсап қамықты.

Бұл өмірде болу керек әкедей
Жүріңдерші әкеге сен еркелей
Қанша жазып, өлең ғып жырласамда
Әкелерге бұл айтқаным жетеме ей?!

07.11.2011 ж.

Қазақ қызы

Қазақтың әсем, сұлу қыздары
Көрінеді небір жақсы қырлары
Күн сайын ажарланып жүрсе
Болады екен өзіндік сырлары.

Қыз дегенің болашақ анамыз
Қыздармен келешекке жол саламыз
Бұл өмірде қазақ қызы болмаса
Қалайша алаулап оттай жанамыз.

Қазақтың қыздары сұлу еркем
Қарап тұрсақ ғажайып неткен көркем
Қазақтың қыздары әдемі ғой әдемі
Ертеректен сұлуланып бізге жеткен!

Ғажайып түс

Ашық аспан, айдын көлдің жағасында
Сыр білдірмей тұрмын мен арасында
Сүйем сені! –деп айтудан қашсамдағы
Еліктіріп барады жымиып бір қарасында.

Содан бастап айттым саған не керек
Сүйемін деп айталмадым ертерек
Енді ғана түсінгендей бұл жүрек
Басқалардан сенің орның тым бөлек.

Сүйген жүрек күн-түн демей соғады
Айтшы сәулем мұңымды кім ұғады?
Осындай тұнып жатқан сезіміме
Жауап ретінде күлімсіреп бір қарады.

Қарап тұрып жүзіме былай деді
Сенің айтқан сөзің бар, қалай еді
Әр нәрсе жүрек қалауы дедің ғой
Сен деп соққан жүрегіңе құлай енді.

Осылайша екі ғашық қосылады
Қосылған соң сағынышы басылады
Аралары тым ұзап кездескенде
Жүгіріп кеп мойнына асылады.

Неге сонша арамыз ұзап кетті
Осы күнді армандап санап күтті
Бұдан былай жиірек кездесейік
Деп аямай қыз жасын жылап төкті.

Бір жыл өтіп екі ғашық үйленеді
Бақыттан бас айналған күйге енеді
Таң атып, оянып көзін ашса
Мұңайғаны, осынысы түс екенді.

УОП -11 қ. тобының тәлімгері, СӘРСЕНБИЕВ Жеңіс.

07.11.2011 ж.

Би билеген кім екен?

Біздегі ТЭК-дің мұғалімдерің, ҚҚЖУ ректоры, ОМАРОВ Амангелді Жұмағалиұлы өзі бастап, ***ҰСТАЗДАР КҮНІМЕН*** құттықтауы бұрыннан ғадет болып қалған. Мәжіліс залындағы биік сөреге, тықылдап, талшыбықтай бұрала, оңға-солға былқылдап нақ мәніне келтіріп, бір қыз-бала қазақтың биін билеп жүр. Сондай жігерде, соншама қызу қанда, жаңаша темпераментте қозғалғаны тамаша-ақ. Менімен қатар отырған ұстаздар бір-бірінен; ***Бұл биші қыз кім, қай топта оқиды?*** –деп, сұрастырып жатыр. Менің екі көзім сахнада, бұрылуға уақытым да жоқ. Тіпті дем жұтып-шығара алмай қалғаным рас. Әлгілерге; ***Менің қызым!*** –дей салғаным есімде. Екінші рет би билегенде аты жөнің, топ құрамын айтты-ау.

Міне сол қыз-бала, ***ШӘЙМЕРДЕН Алма Жасұланқызы,*** колледждегі ТППАПК 1-1 тобының тәлімгері. Алматы қаласында, 1995 жылы туған және әкесі Кемебаев Жасыұлан мырза мен анасы Оксана Өтегенқызы баласының биші болуын тілегені рас екен. Алма 1-ші сыныптан бастап Алматыдағы ***«НАРГИЗ»*** ансамбліндегі жас жеткіншектер тобына қабылданады. Ондағы сын сынақтан өтіп, жыл сайын шыңдалған баланы, Ибрагимова Мира Айдынқызы өз қамқорына алғанынан жақсылыққа жолы ашылғаны рас. Бишілерге қоятын талаптың ең бастысы режимді сақтап жүру, олар: *«шылым шекпеу, ішімдікті татпау, ештеңені ешқашан іскемеу»* деген сияқтылар. Біріншіден, егер табиғат өзі таңдап бойға икемділік пен өнер бітсе, екіншіден, жоғарыда айтылған үш нәрседен аулақ болсаң, үшіншіден, маңдай терді аямай төксең, талаптыға нұр жауар депті, Албан елінің бір кемеңгері. Он екі жасында Алма топ ішіндегі құрамымен Туркия, Болгария елдеріне барған еді. Қара теңіздің батыс жағалауындағы ***«Приморск-2007»*** фестивалінің жеңімпазы болып бірақ шығады. Болгарияның баспасөзінде қазақтың жас бүлдіршіндей қыздары, ***Приморскнің еденін тесіп кете жаздады!***-деген мақаланы, таңданғасын жазыпты. Бұл да біздің өнер сүйгіш ұлт екенімізге дәлел. Оны да дәлелдейтін осындай ұл-қыздарымыз.

Қазақстан бойынша ***«Айгөлек»*** және ***«Аққөгершін»*** атты конкурстардан – басты орынды жеңіп алған, ***Гран-при*** иегері. Міне, біздің бала осы өнерімен әлемді өзіне, өзі әлемге айқын қарайтыны анық.

Қазіргі күндері *«Шығыс билерін», «Қазақ билерін», «Халықаралық билерін»* толығынан меңгерген. Алма қызымыз ҚҚЖУ-дың, Алматының, Қазақ Елінің намысын қорғап, бетке ұстар таңдаулы азаматшасы боларына еш күмән жоқ. Жүрген жерде жолың болсын, барған жерде бағын ашылсын!

ТЭК, ТППАПК 1-1 топ жетекшісі, АПБАЗОВА Фатимә

Жарбұлақ палуаны

Бұрынғыша Семей облысына қарасты, Үржар *(Мақаншы)* ауданының құбыласында орналасқан, елді мекен ***Жарбұлақ*** деп аталады. Емшілік қасиетімен әйгілі Алакөлдің күншығысы, Алтын Емел деген өзеннің қосылған тұсы. Мөлдір бұлақтар жер астынан қайнап жатқандай-ақ. Қызыл, қара тұзды батпағы әр мезгілде пісіп, халық емге қолданатынын білетін шығарсыздар. Ал осы үшеуі, табиғат күшімен өзіндік реакциядан өткенде, керемет емге айналады. Кеңес дәуірінде барлық комонавтар осында жатып, денедегі радиацияны жуып тастаған. Көпті көрген көрі шалдардың айтуына қарағанда, мезгілінде пайдаланса жас балаға да мыңда бір дәру дейді Жарбұлақта туғандар.

Сондай азаматтың бірі ТЭК, СЖД 1-2 тобы тәлімгері, ***ҚАПСАМЕТОВ Еркебұлан Серікжанұлы*** 1995 жылы осы Жарбұлақта туған екен. 9 жасынан дзю-до күресімен шұғылданып жүр. Әкесі Серікханның кенже інісі осы дзю-до күресінен Әлемнің жастар арасындағы жеңімпазы, Кубок иегері, халықаралық спорт шебері, Қазақстанның үш дүркін *(самбо, дзю-до, қазақша күрестен)* жеңімпазы. Тұқым қуған қасиеттің арқасында Еркебұланда білек сыбанып, аудан аралық жарыстан 29 кг салмақ бойынша III орын алады. Әрине алғашқы бозкілемге шыққан бала үшін ол үлкен жетістік. Өсе келе Мақаншы мен Үржар ауданының екі мәрте жеңіпазы аталған. ҚР еңбегі сіңген тренер, С.Шариповтың атындағы жүлдені біріншіде қола жүлдегер атапса, екі рет алтыннан алқа таққан. Өткен жылы Төлеубековтың турнирінен күміс жүлдеге тоқтапты. Биыл Республикалық жастар арасындағы турнирден III орынның нәтижесіне байланысты, ҚР спорт шеберлігіне үміткер деген атақ берілді. Қазіргі тренері Смағұлов Нұрлан.

Біздің ТЭК пен КУПС спортсмен дайындамайтыны тайға таңба басқандай белгіленген дүние, дегенменде спортпен шұғылдану жалпы халықтық шаруа, денсаулықтың кепілдігіне нұсқау. Оның тура жолы осы денетәрбиесімен шұғылданғанда ғана нығая түседі. ***ЕРКЕБҰЛАН*** оқуда да, спортта да тек алда болуына тілектеспіз!

Фотокорреспондент, Нұрлан ТӨЛЕУОВ

Регистрационное свидетельство
№ 5180-Г от 08.04.2004 г. выдано
Министерством информации Республики Казахстан
Периодичность издания - один раз в месяц.

Учредитель: Учреждение "Казахский университет путей сообщения"
Адрес редакции: г.Алматы, мкр."Жетысу-1", д.32А
тел.: (727)376-74-78(вн.528), (727)376-74-79(вн.528)
факс: (727)376-74-81, e-mail: kups1@mail.ru, www.kups.kz

Главный редактор: ОМАРОВ Амангельды Джумагалиевич
Ответственный секретарь - Садуов Назымбек Гайсиевич
Редколлегия: Тілеукеева А.Т., Абынагиева Ж.Б., Оразымбетова А.Ж.
Фотокорреспондент: Дүйсенбаева А.С., Төлеуов Н.Ж.

Газета сверстана и отпечатана
в ТОО "Алла прима"
г.Алматы, ул.Ратушного,80
Заказ № 190. Тираж 500 экз.